

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2662/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kvk.VI.39.164/2024/3. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben kérte a Kúria Kvk.VI.39.164/2024/3. számú végzése alaptörvényellenességének a megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az indítványozó Pusztaszabolcs település alpolgármestere. A 2024. évi helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán a településen induló egyéni listás, független jelölt.
- [3] Pusztaszabolcs Város Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) a 30/2024. (VI. 10.) számú határozatával megállapította az egyéni listás képviselő-választás eredményét a határozat mellékletét képező képviselő-testület tagjainak választásáról szóló szavazóköri jegyzőkönyv szerint.
- [4] Az indítványozó a HVB határozatával szemben fellebbezést nyújtott be a Ve. 196. §-ának megsértésére hivatkozással, az egyéni listás jelöltekre leadott szavazatok újraszámolásának elrendelését kérve. Fellebbezéséhez mellékelte a 2024. június 13-án kelt, a 3. és 5. számú szavazókör hét szavazatszámoló bizottsági tagjától származó azonos tartalmú nyilatkozatokat, amelyek szerint az egyéni listás szavazatok összeszámolása szabálytalanul történt.
- [5] A Fejér Vármegyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) az 58/2024. (VI. 15.) számú határozatával a kérelmező fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Indokolása szerint az Alkotmánybíróság gyakorlata [3081/2014. (IV. 1.) AB végzés], és a következőes kúriai joggyakorlat alapján az érintettség

megállapításához szükséges, hogy az állított jogsérelem a kérelmező saját jogaira és kötelezettségeire közvetlenül kihasson. A TVB határozatának indokolásában utalt arra, hogy az indítványozó érintettsége alátámasztására két körülményt is megjelölt (alpolgármesteri minőség, a választáson a településen induló egyéni listás, független jelölt). A TVB megállapította, hogy az indítványozó semmilyen módon nem igazolta: az alpolgármesteri tisztség betöltőjeként mennyiben lenne érintett az önkormányzati képviselőválasztásban, illetőleg hogy az alpolgármesteri tisztséget hogyan befolyásolja a HVB vélelmezett jogszabálysértő határozata. Az egyéni képviselő-jelölti minőségével összefüggésben – különös tekintettel arra a tényre, hogy a választás eredményeként már mandátumhoz jutott képviselő – szintén nem tárta fel, hogy az állított jogsértés a saját jogaira vagy kötelezettségeire közvetlen módon hogyan hatott ki. A TVB megállapította ezért, hogy az indítványozó nem tárta fel, hogy mi az a cél, amelyet a szavazatok újraszámolásával a személyére, saját jogaira, kötelezettségeire, jogi helyzetére vonatkozóan el kíván érni. Ennek hiányában pedig az érintettsége nem állapítható meg.

- [6] Az indítványozó bírósági felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a Fejér Vármegyei TVB 58/2024. (VI. 15.) számú határozatát megváltoztatta, és a Pusztaszabolcs Város HVB 30/2024. (VI. 10.) számú határozatát helybenhagyta. A Kúria – utalva az Alkotmánybíróság gyakorlatára [3081/2014. (IV. 1.) AB végzés, 3082/2014. (IV. 1.) AB végzés, 3097/2014. (IV. 11.) AB végzés] – megállapította, hogy az indítványozó érintettsége a jelen esetben fennáll. Utalt arra, hogy az indítványozó képviselőjelölt, jogaira és kötelezettségeire a választás eredménye közvetlenül kihat, ahogyan az is, hogy a vele azonos érdekcsoportba tartozó, többi független jelölt jogszerű választás eredményeként képviselői mandátumot szerez-e. Emiatt a TVB a Ve. 221. § (1) bekezdését megsértette azzal, hogy az indítványozó fellebbezését érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A Kúria megállapította, hogy a határidőben és az érintett által benyújtott fellebbezést a Ve. 233. § (3) bekezdés *a)* pontjában foglaltaknak megfelelő, jogszabálysértésre hivatkozást tartalmazott, a Ve.-ben előírt alaki és tartalmi követelményeket teljesítette, így az érdemi elbírálásnak akadályát nem lett volna.
- [7] A Kúria döntésének indokolásában az ügy érdemét érintően kiemelte, hogy a 2024. június 9-én készült szavazóköri jegyzőkönyvek – mint közokiratok – tanúsítják, hogy a szavazatszámoló bizottság a 3. szavazókörben három alkalommal, az 5. szavazókörben kétféle alkalommal megszámlálták az egyéni listás képviselő-jelöltekre leadott szavazatokat. A 3. számú szavazókörben a jegyzőkönyvet a szavazatszámoló bizottság elnöke, elnökhelyettese és 8 tagja (összesen: 10 fő), az 5. számú szavazókörben a jegyzőkönyvet a szavazatszámoló bizottság elnöke, elnökhelyettese és 7 tagja (összesen: 9 fő) írták alá. A jegyzőkönyveket a jegyzőkönyvvezető is aláírta és bélyegzővel ellátta. A Kúria rámutatott, hogy a szavazóköri jegyzőkönyv közokirat, amely – az ellenkező bizonyításáig – hitelt érdemlően igazolja, hogy a benne rögzített

cselekményt elvégezték, és az annak során keletkezett adatok is a valóságnak megfelelnek (lásd a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. §-át).

- [8] A Kúria következetes gyakorlatának megfelelően hangsúlyozta, hogy a választás eredménye elleni jogorvoslati kérelemben a jogszabálysértés megjelölése mellett annak olyan bizonyítási súllyal rendelkező bizonyítékait kell megjelölni, amelyek legalább a valószínűsítés szintjén alátámasztják az eredmény megállapítása körében bekövetkezett jogsértést. Ehhez mérten a Kúria rámutatott, hogy az indítványozó a jegyzőkönyvekben foglaltak valótlanosságát hét szavazatszámú bizottsági tag nyilatkozatával kívánta igazolni. E nyilatkozatok azonban nem alkalmasak a jegyzőkönyvben foglaltak valótlanosságának bizonyítására, figyelemmel arra, hogy a nyilatkozattevők a választás napján, a szavazóköri jegyzőkönyvek tartalmát elfogadva, azt jóváhagyólag maguk írták alá. A Kúria megítélése szerint jelentősen rontja a nyilatkozatok bizonyító erejét, hogy a tagok állításukat nem a jegyzőkönyv aláírásakor, hanem több nappal a választást követően tették, és a 3. számú szavazóköri jegyzőkönyv 10 fő aláírója közül 4 fő, az 5. számú szavazóköri jegyzőkönyv 9 fő aláírója közül 3 fő tett nyilatkozatot, vagyis 6-6 fő nem nyilatkozott arról, hogy a jegyzőkönyvben foglaltak nem a valósággal egyezők. Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az indítványozó részéről benyújtott nyilatkozatokkal a jegyzőkönyv mint közokirat valóságtartalmát nem cáfolta meg, ezért a fellebbezésben foglaltak bizonyítatlansága okán jogsértést nem állapított meg.
- [9] 1.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a Kúria támadott döntésének alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben állította.
- [10] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria végzése azért sérti az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdését, mert ügyében nem érvényesült a Ve. 196. §-ában rögzített garanciális szabály, amely szerint a szavazólapokat, illetve szavazatokat legalább kétszer meg kell számolni. Ennek következtében nem garantálható, hogy olyan jelölt szerez mandátumot, aki erre jogosult. Az indítványozó utalt arra, hogy a képviselőtestület létszáma 9 fő, és ezért „könnyen belátható”, hogy az érdekképviselői csoportok egymáshoz viszonyított aránya különös jelentőséggel bír.
- [11] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme körében is utalt arra, hogy álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére vezet, ha a választási eljárás során nem érvényesül a Ve. 196. §-ában foglalt garanciális szabály. Utalt továbbá arra is, hogy az a tény, hogy a szavazóköri jegyzőkönyv közokirat, nem jelenti azt, hogy az abban foglaltak valóságtartalma ne lehetne megdönthető. Hangsúlyozta, hogy az általa benyújtott nyilatkozatok teljes bizonyító erejű magánokiratok. A nyilatkozatokat aláíró szavazatszámú bizottsági tagok nem jogvégzett személyek, és annak tudatában írták alá a jegyzőkönyveket, hogy azok mindenben megfelelnek a vonatkozó jogszabályoknak, ugyanakkor mint azt a nyilatkozatban is rögzítették, téves tájékoztatást kaptak a számlálás

vonatkozásában a szavazatszámolás alkalmával egy bizottsági tagtól. Az indítványozó utalt arra is, hogy álláspontja szerint széttartó a Kúria gyakorlata azzal összefüggésben, hogy a bizonyítás során milyen valószínűsítési szintet vár el a jogsérelmet állítótól. A Kúria ugyanis egy másik ügyben (Kvk.I.39.181/2024/6. sz. végzés) megállapította, hogy a jogsértés megállapításához elegendő volt öt szavazatszámoló bizottsági tag egybehangzó, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozata.

- [12] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek, így különösen az Abtv. 27. § (1) bekezdésében, 29-30. §-ában és 52. § (1b) bekezdésében foglalt törvényi feltételeknek eleget tesz-e.
- [13] 2.1. A Ve. 233. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül van lehetőség. Az indítványozó jogi képviselője a Kúria végzését 2024. június 27-én vette át, míg az alkotmányjogi panaszt 2024. június 30-án nyújtotta be, ezért megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben került előterjesztésre.
- [14] 2.2. A határidőben benyújtott indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek részben tesz eleget. Az indítványozó ugyanis az Alaptörvény XXIII. cikkének a sérelmét pusztán állította, azonban a panasz nem tartalmazza „az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pont], illetve az „indítványban foglalt kérelem részletes indokolását” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pont]. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: nem alkalmas az indítvány az érdemi elbírálásra, ha megjelöli ugyan az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél, de nem indokolja meg – nem tartalmaz részletes alkotmányjogi érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a bírói döntés {3058/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [26]}. Az indítványozónak az az indoka, hogy a képviselőtestületben az „érdekképviselői csoportok egymáshoz viszonyított aránya különös jelentőséggel bír”, a határozott kérelem törvényi feltételeinek nem felel meg, és érdemi alkotmányossági vizsgálatot az Alaptörvény XXIII. cikke vonatkozásában nem alapozhat meg.
- [15] 2.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [16] Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Kúria végzését támadta, és az eljárás folyamán jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az indítványozó a kúriai végzéssel zárult eljárásban kérelmezőként szerepelt, a bírósági felülvizsgálati kérelmet ő terjesztette elő, ezért az alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [17] 3. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [18] Az indítványozó a jelen ügyben a Kúria döntését az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben azért támadta, mert álláspontja szerint a Kúria nem megfelelően értékelt az általa csatolt, teljes bizonyító erejű magánokiratokba foglalt nyilatkozatoknak a jogsértés valószínűsítése körében való jelentőségét. Kifogásolta, hogy véleménye szerint nem egyértelmű, hogy a Kúria a bizonyítás során milyen valószínűsítési szintet vár el a jogsérelmet állítótól.
- [19] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja.
- [20] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatának megfelelően jelen ügyben is kiemeli, hogy a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [21] Az Alkotmánybíróság a fentiekben hivatkozott gyakorlatának megfelelően a jelen ügyben is azt állapította meg, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszja valójában a bírósági eljárás törvényességi felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panaszja nem alkotmányossági, hanem

törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja.

- [22] Az Alkotmánybíróság végül utal arra is, hogy a Kúria következetes gyakorlata alapján „nincs egyértelműen megfogalmazható elvárás arra nézve, hogy a bizonyítottság milyen foka szükséges ahhoz, hogy a választási bizottságok, majd a bíróság megállapítsa a jogsértést, ebben a körben egyértelműen széles a mérlegelési lehetőség.” (Kvk.I.37.511/2018/2. sz. végzés, Kvk.I.37.470/2018/2. sz. végzés)
- [23] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági felülvizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [24] 4. A kifejtettek szerint az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felelt meg a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, továbbá az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglalt törvényi kritériumoknak, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2024. július 3.

Dr. Czine Ágnes s k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Czine Ágnes s k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
Haszonicsné dr. Ádám Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Márki Zoltán s k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

